

Internetconsultatie IAK

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

In 2013 heeft de evaluatie van de Wet voorzieningenplanning voortgezet onderwijs plaatsgevonden. Daaruit is naar voren gekomen dat de wet naar behoren functioneert. Wel zijn er sinds de wetwijziging in 2008 enige technische en licht beleidsmatige punten gebleken die aanpassing behoeven. In de beleidsreactie op de evaluatie heeft OCW aangekondigd de WVO op die punten te verbeteren. Dat gebeurt in bijgaand conceptwetsvoorstel.

2. Wie zijn betrokken?

Bij de evaluatie waaruit de voorstellen voor de technische en licht beleidsmatige wijzigingen voortkwamen, zijn de VO-raad, VNG en besturenorganisaties in het onderwijs betrokken geweest. De VO-raad wordt over het wetsvoorstel geconsulteerd.

3. Wat is het probleem?

De wettelijke bepalingen voor de voorzieningenplanning voortgezet onderwijs bleken bij de evaluatie op een aantal punten onnodige belemmeringen te bevatten en onnodige administratieve of uitvoeringslasten op te leveren. Die punten betreffen vooral de voorwaarden voor bekostiging en wijzigingen in het onderwijsaanbod van scholen.

4. Wat is het doel?

De voorgestelde lichte aanpassingen en verduidelijkingen hebben als doel de betreffende wettelijke bepalingen begrijpelijker, eenduidiger en logischer te maken.

Het wetsvoorstel voorzieningenplanning vo bevat onder meer de volgende elementen.

- Zoals toegezegd aan de Tweede Kamer regelt het wetsvoorstel de totstandkoming van een nevenvestiging buiten het regionaal plan onderwijsvoorzieningen (RPO). Hier wordt de voorwaarde aan verbonden dat de bestuurders in de betreffende regio geen bezwaar hebben.
- De aanspraak op bekostiging van een nieuwe school of scholengemeenschap vervalt als er – uitzonderlijke omstandigheden daargelaten - geen onderwijs wordt gegeven vanaf het moment dat de bekostiging op grond van de wet zou aanvangen of als de vestigingsplaats 3 kilometer of meer van de opgegeven beoogde vestigingsplaats ligt. Hiermee voorkomen we dat stichtingsruimte nodeloos bezet blijft en dat de berekening van het leerlingpotentieel gerekend vanaf de nieuwe vestigingsplaats niet meer klopt .
- De mogelijkheid om een school te splitsen in twee zelfstandige scholen is in de Regeling voorzieningenplanning VO opgenomen en komt nu in de wet.
- Het wordt mogelijk niet alleen een volledige, maar ook een deel van een vestiging te verplaatsen.

Het algemene gedeelte van de Memorie van Toelichting bevat een overzicht van alle beleidsmatige en technische aanpassingen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen wijzigingen conform de beleidsreactie op de wetsevaluatie (schema A) en overige licht beleidsmatige en technische verbeteringen (schema B). De artikelsgewijze toelichting bevat uitleg over alle gewijzigde en ongewijzigde bepalingen, om het geheel duidelijker en toegankelijker te maken dan nu het geval is.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is verantwoordelijk voor een doelmatig en kwalitatief goed scholenstelsel dat recht doet aan de grondwettelijke vrijheid van onderwijs. Daarbij horen regels omtrent het starten van scholen. Die regels behoeven aanpassing. Dit kan alleen door overheidsingrijpen worden gerealiseerd.

6. Wat is het beste instrument?

De belangrijkste regels voor de voorzieningenplanning in het voortgezet onderwijs zijn in de WVO, dus op wetsniveau, geregeld. Dat betekent dat aanpassing van die regels alleen maar kan door de wet te wijzigen. De aanpassingen in dit wetsvoorstel zijn van belang voor het functioneren van de voorzieningenplanning, ook met uitzicht op de wijzigingen voorgesteld in het wetsvoorstel Meer ruimte voor nieuwe scholen (MRvNS), waarvoor internetconsultatie open staat tot 29 februari 2016. Onderhavig voorstel wijzigt andere elementen van de voorzieningenplanning dan MRvNS zal doen, en alleen voor het voortgezet onderwijs. Daarom wordt het separaat van MRvNS geregeld.

Voor andere aanpassingen n.a.v. de wetsevaluatie was geen wetwijziging nodig. Deze zijn meegenomen in de aangepaste regeling voorzieningenplanning die op 1 oktober 2014 in werking is getreden.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

In het algemeen begrijpelijker, eenduidiger wetgeving die burgers, bedrijven en overheid administratieve lastenvermindering opleveren.

Specifiek voor schoolbesturen brengt het voorstel met zich mee dat een nevenvestiging buiten het eigen regionaal plan onderwijsvoorzieningen (RPO) tot stand zal kunnen komen (ook wel een grensoverschrijdende nevenvestiging genaamd).

De realisatie van een dergelijke nevenvestiging betekent voor leerlingen een kortere reistijd om op de door hen gewenste school te komen.

Voorgesteld wordt om de aanspraak op bekostiging van een nieuwe school of scholengemeenschap te laten vervallen als er – uitzonderlijke omstandigheden daargelaten – geen onderwijs wordt gegeven vanaf het moment dat de bekostiging op rond van de wet zou aanvangen of als de vestigingsplaats 3 kilometer of meer van de opgegeven beoogde vestigingsplaats ligt. Dit heeft tot gevolg dat een nieuwe initiatiefnemer niet meer nodeloos wordt beperkt bij schoolstichting en biedt bescherming aan bestaande schoolbesturen tegen ongeoorloofde concurrentie in hun voedingsgebied.